

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

EBELİK

EBE405 EBELİKTE YÖNETİM

ÖĞR. GÖR. NURDAN KAYA

Türkiye’de Sağlık Sistemi, Politikalar ve Ebelik

EBE405-EBELİKTE YÖNETİM

Hafta-2

İçerik

- Sağlık Nedir?
- Sağlık sistemi
- DSÖ sağlık sistemleri bileşenleri
- Sağlık Sisteminin Bileşenlerini Yerine Getirmeyi Üstlenen Örgütler
- Sağlık politikaları ve ebelik
- Ebelik mevzuatı

Türkiye’de Sağlık Sistemi, Politikalar ve Ebelik

Sağlık Nedir?

- Yalnızca hastalık ve sakatlığın olmaması değil, bedensel, ruhsal ve sosyal yönlerden tam bir iyilik halidir (WHO,1948).

Sağlık sistemi nedir?

Sağlık Sistemi;

- Sağlığın geliştirilmesini ve korunmasını temel amaç edinen kaynaklar, kurumlar, insanlar ve yönetimlerin oluşturduğu örgütlerin toplamıdır.
- Her ülke kendi tarihini, kültürünü, ekonomik kalkınmasını ve ülkesindeki baskın politik ideolojiyi yansıtan bir ulusal sağlık sistemine sahiptir.
- DSÖ (2016) sağlık sistemini; temel amacı sağlığı geliştirmek, yenilemek ve sürdürmek olan aktivitelerin tümü olarak tanımlamaktadır.

DSÖ sağlık sistemleri bileşenleri;

Sağlık Sisteminin Bileşenlerini Yerine Getirmeyi Üstlenen Örgütler Neler???

Örgütlenme nedir? Neden gereklidir?

Örgütlenme;

- “planların verimli ve ekonomik bir biçimde uygulanması için gerekli koşulları sağlama ve devam ettirme yolundaki çalışmalara” denir .
- İnsan toplum halinde yaşamının bir sonucu olarak başkalarının yardımına ihtiyaç duyması nedeniyle örgütlenme ihtiyacı doğmaktadır.

POLİTİKA OLUŞTURMA

TBMM

Devlet Planlama Teşkilatı

Sağlık Bakanlığı

Yüksek Öğrenim Kurumu

Anayasa Mahkemesi

İDARİ KARAR ALMA

Sağlık Bakanlığı

İl Sağlık Müdürlükleri

TÜRKİYE'DE MEVCUT
ÖRGÜTLENME

SAĞLIK HİZMETLERİ FİNANSMANI

Maliye Bakanlığı

Sosyal Güvenlik Kurumu

Özel Sigorta Şirketleri

Kendi Kendini Finanse Eden Kurumlar

Uluslararası Ajanlar

SAĞLIK HİZMETLERİ SUNUMU

Kamu; Sağlık Bakanlığı, Üniversite Hastaneleri

Özel; Özel, Vakıf ve Azınlık Hastaneleri, Özel Çalışan pratisyen /Uzman hekimler, Ayakta tedavi klinikleri, Laboratuvarlar ve Tanı Merkezleri, Eczaneler, Tıbbi cihaz ve malzeme satıcıları

Sivil Toplum Örgütleri; kızılay, Vakıflar, dernekler

EBELİK VE SAĞLIK POLİTİKALARI

(CİNSEL/ÜREME SAĞLIĞI, DOĞUM ÖNCESİ, DOĞUM, DOĞUM SONU, EMZİRME, YENİDOĞAN SAĞLIĞI)

GÜVENLİ ANNELİK

AİLE
PLANLAMASI
VE
PREKONSEPSİ-
YONEL
BAKIM

DOĞUM
ÖNCESİ
BAKIM

GÜVENLİ
KOŞULLARDA
DOĞUM

DOĞUM
SONU
BAKIM

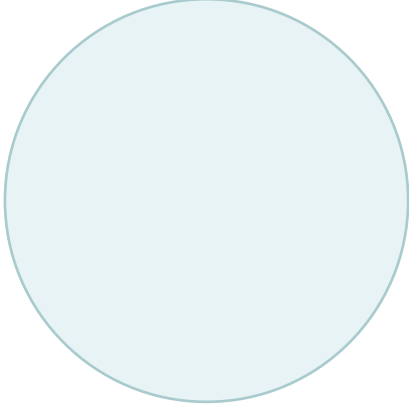
TEMEL VE ACİL
OBSTETRİK
BAKIM

TEMEL ANNE SAĞLIĞI HİZMETLERİ

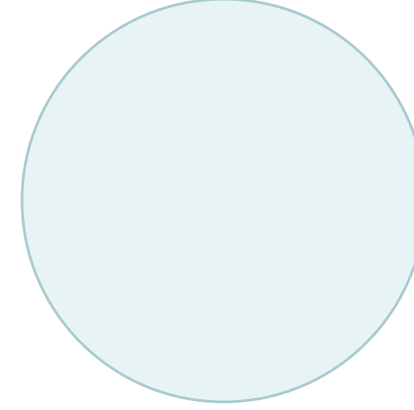
TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Ulusal Anne Ölümleri Çalışması

Anne ölüm nedenleri; **kanamalar** (%25), **gestasyonel hipertansiyon** (%18.4), **emboli, cerrahi komplikasyonlar, uterus rüptürü** (%15.7) ve **enfeksiyonlar** (%4.6) yer almaktadır.

Bu komplikasyonların oluşmasına neden olan risk faktörleri; aşırı doğurganlık(çok ve sık doğum), erken ve ileri anne yaşı (19 yaş öncesi ve 35 yaş sonrası), beslenme yetersizliği, doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası yeterli bakım alamama ve sosyal faktörler olup bunlar önlenabilir niteliktedirler

Evlilik ve Gebelik Öncesi Danışmanlık Programı:

2007 yılında “Evlilik Öncesi Danışmanlık ve Cinsel Sağlık Programları” başlatılmıştır.

Bu Program kapsamında ise toplumsal cinsiyet vurgulanarak, sağlık alanında kadının statüsünü yükseltmek, erken yaşta evlilikleri azaltmak, modern aile planlaması yöntemleri kullanımını artırmak, istenmeyen gebelikler, isteyerek gerçekleşen düşükler ve anne ölümlerini azaltmak amaçlanmaktadır.

Doğum Sonu Bakım Programı:

Postpartum (doğum sonrası) dönemde önlenebilir nedenlerle meydana gelen anne ve bebek ölümlerini önlemek amacıyla geliştirilmiş bir programdır. Genel olarak annenin doğumdan sonra tam iyileşmesi gerçekleşmeden taburcu edilmemesi sağlanmaktadır. Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberine uygun olarak lohusa izlemi yapılmaktadır.

Acil Obstetrik Bakım Programı:

Programın amacı; önlenabilir nedenlerle meydana gelen anne ve yenidoğan ölümlerini etkili sevk sistemi ve güvenli kan nakli hizmetleri ile azaltmaktır. Acil Obstetrik Bakım Yönetim Rehberinde belirlenen esaslar çerçevesinde en sık görülen anne ölüm nedenlerinin etkili yönetimi hedeflenmiştir.

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 65 inci maddesine dayanılarak, Avrupa Birliğinin 2005/36/EC sayılı yönergesine paralel olarak hazırlanan **2 Şubat 2008** tarihli 26775 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan **“Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik”**

Yardımcı Kaynaklar;

- 1. Ekici, D. (2017). Sağlık Bakım Hizmetinin Yönetimi, 2. Baskı, Sim Matbaacılık, Ankara.
- 2. Bahçecik, A.N., Öztürk, H. (Eds). (2017). Hemşirelikte Liderlik Roller ve Yönetim İşlevleri, Nobel Tıp Kitabevi.
- Baykal Ü, Türkmen E. Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi, Akademi Basım, 2015
- 3. Roussel, L.A., Thomas,P.,Harris,J. (2018). Management and Leadership for Nurse Administrators. 7th Edition, Jones and Barlett Learning, Berlington.
- 4. Kavuncubaşı Ş. Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi, Siyasal Kitabevi, 2010.
- 5.Marquis,B.L., and Huston, C.J. (2017). Leadership Roles and Management Functions in Nursing: Theory and Application,Wolters Kluwer.
- 6.Sullivan,E. (2017). Effective Leadership and Management in Nursing, 9th Edition, Pearson Pub.
- 7.Murray,E. (2017). Nursing Leadership and Management for Patient Safety and Quality Care. F.A. Davis Company.
- 8. Uyer G., Kocaman G., Oktay S., Argon G., Abaan S. Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi El Kitabı, Vehbi Koç Vakfı Yayınları No:15, Birlik Ofset, İstanbul,1996.
- 9. Velioğlu P., Oktay S. Sağlık Kurumları Yönetimi, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, No: 351, Eskişehir, 1995.
- 10. Yücel U, Kurt A, Cansever SM. 2018, Ebelikte Yönetim ve Liderlik, Balıkesir Sağlık Bil Derg 7(3): 93-100.

